

Нашето всекидневие не ни пречи да почувстваме Господа, стига само да имаме чиста и тиха съвест, мир в сърцето, да имаме Христовото благословение във всекидневния живот, в това, което правим. И ти, който си почтен човек, почтена майка, която работиш вкъщи или в офиса или каквато и да е работа, която всеки ден готвиш, чистиш пода, миеш, метеш, ти не си онеправдана от Бога, не си онеправдан от Бога. Ти не си творение на друг бог, Господ и теб те е създал с това невероятно и превъзходно предназначение - да познаеш Христос, Който обичат всички велики светци, и ти да Го обикнеш. Господ, Който минава през затворени врати, няма никакво затруднение да те намери там, където се намираш, в кухнята, в дрехите, които переш, плетеш, чистиш, пазаруваш, и там се движи Христос, между нас, в нашето всекидневие. Хората, които имат деца, които работят с почтеност и искреност, очакват нещо по-добро, които не знаят какво е това по-добро, очакват да почувстват нещо хубаво и подсъзнателно търсят Христос, Който удовлетворява всички благородни желания на честния човек. Тези хора в даден момент също могат да почувстват Христос и това е уникално и прави значим нашия живот. Този живот има ценност, когато почувстваме малко Христос, познаем Го и Го усетим. Архим. Софроний Сахаров, ученикът на св. Силуан Атонски, неговият житиеписец, казва, че когато бил в руския манастир „Св. Пантелеймон“ в Света Гора, неговият духовник му казал да научи гръцкия език, за да отговаря на кореспонденцията от гръцкото правителството, от други гърци, които пишели до манастира, защото там всички говорили на руски език. О. Софроний обичал много молитвата, чувствал Господа, усещал Го и казал на духовника си:

- Отче, ако трябва да уча гръцкия език, ще трябва да имам речници, да чета, да уча граматика, но това е отвличане на вниманието и се страхувам, че ще загубя молитвата, ще загубя Христос заради това, което ми казвате да правя. Ако е възможно да го избегна?

- Не, детето ми – му отговорил неговият духовник – ще направиш това, което ти казвам. Ще научиш гръцкия език и ще видиш, че ако го правиш със смирение, любов, послушание и доверие, както казва св. ап. Павел- сякаш го правиш за Господа, сякаш го правиш за Самия Христос, тогава ще почувстваш Христос в това, което правиш.

Архим. Софроний проявил послушание и спрял да чете книгите на Добротолюбieto, да се моли постоянно с броеницата, както правил досега, и започнал да чете книги, да учи глаголи, да прави упражнения по синтаксис, граматика, и докато очаквал, че няма да почувства Христос и ще загуби това хубаво чувство, което имал в душата си, почувствал

точно обратното - душата му се изпълнила с още по-голяма любов към Христос и чувствал много силно Господ до себе си.

И тъй, всекидневието не е пречка за Христос да влезе в твоя живот, не пречи, че си ученик, студент, трудещ се, работиш в супермаркет, в магазин, навсякъде, дори да има външни дразнители, нищо не те затруднява, това, което слушаш, са звуци, шумове, коли, движение. В душата ти обаче има тайнствено пространство, много тихо, много безшумно, където не може да стигне нито един звук от този свят, а само силният вятър на Утешителя Светия Дух, този глас на Светия Дух, който можеш да чуеш дори да си в крайно шумната Атина - в душата ти има едно пространство, което е само за Христос и ако Христос те види готов, смирен, да се трудиш почтено там, където си, Той ще дойде и ще те намери. Дори да не вършиш неща, които са чисто духовни - това е много голяма заблуда, която определени пъти властва в нашия християнски живот - да мислим, че нашият Господ е близо до нас само в духовните въпроси. С други думи, двата часа на неделната св. Литургия или един час, колкото ходи всеки, няколко минути, в които се молим сутрин и вечер, когато четем нещо духовно и с това приключихме. Това е грешка. Господ не присъства в нашия живот само в определени моменти, нима има само една духовна част в нашия живот, а другата какво е? И какво ще рече духовен живот? - това е животът, който е облагодатен от Светия Дух. Тоест, извинявай, Светият Дух облагодатява твоя живот само в редки моменти? Ти си парцелирал твоя живот? Разделил си живота си на части? И казваш - тази част принадлежи на Бога, тази на работата, тази на яденето, тази на съня, тази на чистенето. Това ми напомня едно дете, което играеше в училищния двор и на моменти говореше непристойни думи. Аз му казах: Внимавай какво говориш, защото говориш неприлични думи. „А-а-а, отче – каза то - сега нямаме час по вероучение! Сега играем!“. И му казах: това, което казваш, е грешка.

Грешка е, ако не вярваш, че Христос може да влезе в мястото, където спортуваш, там, където играеш с твоите приятели, там, където работиш, навсякъде където си, в спалнята на живота ти, в кухнята, където и да е. Можеш ли да си представиш Господ да отсъства дори за момент от твоя личен живот, нима вярваш в един Христос, Който не влиза в живота ти, там, където е твоето всекидневие, там, където си с децата си, със съпруга си, каквото и да правиш? Тоест разделил си нещата от живота на добри и лоши, на почтени и непочтени? Христос винаги трябва да отсъства, ако вършиш нещо греховно, и ти винаги трябва да отбягваш това греховно нещо, но ако това, което правиш, не е лошо и греховно, тогава не е правилно да изкарваш Господ от тези детайли на твоя живот. Ние сме „отрязали“ Христос, смятаме за духовно да говорим само по богословски въпроси, но по духовен начин може да говори някой духовник дори нищо да не казва за Бога, да говори други неща и сред тях, сред неговите шегички, закачки и нещо, което засяга актуалността, всички негови думи да се напояват от присъствието на Христос. Впечатляващо е, че старци и светци, които са живели през миналия век, старец Порфирий, старец Йаков, старец Паисий и всички тези духовни хора не говорили само за Господа, а казвали удивителни шегички, неща, които имали връзка с актуалността, с историята, с актуалните новини, и във всичко това влагали Господа, Христос. Това е величието, Господ влиза и се явява в нашето всекидневие. Всичко е духовно, свято, в благодатта на Светия Дух, Светият Дух изпълва цялата вселена, всичко има своето

битие и съществува, защото Светият Дух го напоява и поддържа живо, дори игрите на детето. Когато детето ти играе, Бог го покрива, и това движение на детето, което е игра, е духовно движение, то е в благодатта на Светия Дух. Молитвата е пряка връзка с Бога, и каквото и да правиш, има в себе си Божията благодат. Когато шофираш, това не е ли духовно действие? Защото го правиш със страх Божий - не просто за да занесеш пари на своите у дома - това не е ли любов, не е ли смирение, и там, където има смирение, нима не се привлича Божията благодат? Всичко е облагодатено и осветено.

Също така нека в даден момент престанем да раздвояваме живота си и да казваме – сега принадлежа на Христос, а сега на светския живот. Това е грешка. Някои хора се връщат от църква, събличат неделните дрехи, слагат другите, мият колата, започват друг живот и мислят, че понеже е свършила св. Литургия, сега мога да псувам, да говоря по светски, да казвам мръсни шеги, да говоря без благоговението и уважение, които имах преди, защото тук не е Църква! Обаче. Църква може да стане и твоят дом, и твоят автомобил, и твоята стая, и каквото и да правиш. Нека нашият живот не напомня пазара в квартала, където продават един куп неща и в единия край стои една госпожа, която продава тамян. Сред всички тези неща има някой, който продава малко тамян. Така мислим за живота ни, така мислим за Църквата, че Църквата е нещо, което ще намерим в ъгъла на живота, ще го намерим сред хаоса на света в едно ъгълче и оттам нататък всичко останало е без значение. Не. Църквата е във всичко, тя е това, което напоява всички мои прояви, изрази, всички мои работи, политика, история, изкуство, всичко се напоява от Божията благодат и всичко става повод да се яви Христос. Ето как човек може да види Христос, четейки граматика, както о. Софроний, как някой може да почувства Христос, когато е в своята градина, копаейки и вземайки пръстта – тогава душата му се смирява и помни, че е пръст, земя, и в тази пръст да види творческото дихание, което Бог е вложил и всяко едно нещо да ни отвежда и привежда към Бога, т.е. това да бъде начин да възходиш към Бога от това, което виждаш, стига само да си искрен. Всичко това ще стане, ако съществува искреност в живота ти, автентичен копнеж, автентично търсене, тогава Христос ще дойде да те намери, каквото и да правиш.

Христос ще те намери в даден момент. Не вярваш ли в Христос? Ако не вярваш, но имаш малко благоразположение, помоли Го да дойде Той да те намери. И Той ще дойде. Търси от Христос Неговото присъствие и Му кажи –Господи, чувал съм, че съществува, чувал съм за Тебе, не мога да Те почувствам, не вярвам в Теб, но искам Ти да ме намериш. Аз не мога. Ти можеш, Ти трябва да дойдеш! Как аз мога да разбера Бога, как моят ограничен ум може да схване неограничения Бог, как душата ми може да почувства Христос, Който е над всички тези неща, които мислим и правим. Първото движение е Негово. Той ни е възлюбил, Той пръв направи това движение спрямо нас да ни обикне, но за да направи това движение, Той трябва да намери място в душата ни, автентично търсене, дори автентично съмнение, автентично преследване от наша страна, за да намерим Бога. Преследвайте Бога, Той ни отбягва, Бог ни отбягва, за да Го потърсим по-автентично, Бог ни отбягва, защото това е динамично, а не статично състояние, Бог е Личност, Която избягва от хората, които са се научили на лесното, удобното, научили са се да търсят Бога в своята греховност, но Бог се отдалечава оттам. Достатъчен е един зъл помисъл, казва св. Силуан, за да прогони Христос, една лоша мисъл, ревност, омраза, неприязън, презрение, презрителен поглед към другия и дори само това прогонва Христос. Но ако имаш истинска искреност и копнеж да видиш

Господа, Той ще те намери, дори да се объркаш, дори да се разколебаеш, дори да загубиш малко вярата си, ще дойде момент, в който Христос ще те намери.

Когато видиш Христос, когато придобиеш личен опит, когато почувстваш докосването на Христос в душата си, както чувстваш докосването на един човек, разбираш, че това, което си видял, не е лъжа. Убеждаваш се, душата ти се убеждава по много силен начин: това ще рече да имаш благопроизволение, да търсиш искрено Христос и тогава реално ще Го видиш, по начина, по който Той иска да те доближи. Не зная начина, по който Той ще намери всеки един, но това ще бъде нещо много силно, нещо, което никой няма да може да го разколебае в теб. Другите ще ти казват разни неща, а ти ще казваш, ама какво ми говорят сега? Сякаш някой да те убеждава - представете си двама съпрузи, които се обичат, влюбени са, и да отиде някой чужд човек да им говори разни неща. Ама, когато има пламенна любов, каквото и да ти кажат другите, не разбираш какво ти говорят, техните думи не те докосват, защото живееш другаде, живееш нещо друго, живееш своята любов, ерос, щастие и думите на хората не те докосват. Казваш им - не те разбирам, не ви разбирам какво ми говорите, не мога да ви убедя и дори не искам да ви убедя, но ако не ви убеждава моята радост, лице и щастие, е, не мога да направя нищо повече. Ако искате, сами го разберете! Разбира се, това виждане на лицето на Христос, опитът от Христос, осезаемият опит минава през връзката с нашите братя, тоест не можем да подминем нашия брат и да отидем директно при Христос. Зависи как се разбираш с другите - ако се разбираш добре с тях и си обичан, приятелен, смирен, снизходителен, без да се гневиш, без да се ядосваш, без да говориш рязко, тогава реално отваряш пътя за Христос да се яви в твоя живот. Затова в своите съборните послания св. Йоан Богослов казва, че не може да обичаш Бога, а да не обичаш брата си, който виждаш до себе си и да не го чувстваш като близък човек. Бог е нещо по-далечно, не виждаш Бога и как казваш, че имаш жива вяра и обичаш Бога, след като не Го виждаш, а огорчаваш брата си, който виждаш?

Господ ни казва, че дори вашата молитва не искам!, ако няма мир между вас. Ще отидеш да се помириш, не можеш да Ми носиш дарове в Църквата, не можеш да носиш в Църквата петохлебия, свещи, елей, свещи, да носиш всички дарове, които носиш, и да не си приятелен с другия, а да искаш да почувстваш Христос. Нищо няма да почувстваш. Нищо. Бог не се откупува, опитът от Христос не се откупува, Господ предпочита да се обичаме, първо ние, хората, а след това приема нашето служение и се явява в нашата душа. Затова много пъти Господ се открива в лица на обикновени човеци. Тоест определени пъти хората виждали своя близък и в него почувствали Христос, чрез своя близък виждали отговора, който Христос дава, където се крие самото присъствие на Христос.

Сещате се за примера, където една жена казала: Господи, ела да ме намериш! Отишли трима гости - трима бедни човека и тя им затворила вратата. И Господ казва: Там бях Аз. В този беден човек се криех Аз. И ти затвори вратата. Вечерта тази жена казвала: Христос не дойде, а обеща, че ще дойде да ми се открие!

Господ влиза в лицата, които са до тебе. Не можеш да обикнеш твоя човек, а искаш да почувстваш Христос? Много е трудно. Затова св. Силуан, превъзходен светец, много обичан светец, любим на много християни, казва, че удивителният критерий, за да почувстваш Христос, е любовта към враговете. Ако обичаш врага си, край! Ако обичаш врага си, със сигурност ще видиш Христос! Най-съвършеното е да нямаш врагове. Ние реално нямаме врагове - ако помислим добре какво означава враг, ще видим, че не

съществува враг- единственият враг е дяволът и нашето лошо аз. Никой не ни е враг. Бог позволява всички хора да влязат в нашия живот, да ни притеснят, за да ни помогнат, те не са виновни, ние сме виновни, че сме зли, и влизаме в този процес на злоба, мъст, омраза, завист. Никой не е лош.

И тъй, когато се научиш да обичаш брата си, ще почувстваш по-лесно Христос, и това е много силно и хубаво. Много хора ще почувстват Христос, но най-вече тези, които изпитват болка. Тези, които са изпитали болка, изпитват болка и спектърът и мащабът на болката е много голям. Болка е да те боли зъб, да те боли главата, да имаш световъртеж, да страдаш от безсъние, да не можеш да спиш, да имаш някаква болест, да страдаш от бъбреци, да ти поставят редовно инжекции, да ходиш често в болницата, болка са химиотерапията, лъчетерапията, трудната бременност, където жената трябва да остане прикована на легло няколко месеца и почти няма да се движи. Болката е парализата, всяко нещо, което предизвиква външна болка, смазва ни и ни притеснява - ако това го приемем по смирен начин, всички изпитват болка, не съществува човек, който да не изпитва болка, но не всички виждат Христос, защото болката не дава плод, ако не приемеш този Божий дар със смирено разположение. Ако изпитваш болка, но роптаеш, хулиш, казваш- защо да си изпатя това! и се нервираш, е изключено да видиш Христос сред болката. Не е казано, че всички, които изпитват болка, ще се спасят, а тези, които изпитват болка смирено, по боголепен начин, както трябва, както подобава на Бога, както подобава да отвърщаш на Бога, този човек чрез болката ще види Бога. Болката дава знание, божествено просветление и божествен опит. Много пъти Сам Господ, Света Богородица и Ангели са се явявали на хора, които изпитали болка, понеже били оклеветени, на хора в болници, в интензивното отделение, на такива хора се явили светци и Самият Господ в болката. Защото Той те вижда, че си безпомощен, безутешен, тоест неутешим и идва да те утеши Този, Който е Утешителят. Утешител не е само Светият Дух, Утешител е и Господ и Бог Отец, цялата Света Троица е Утешител и ни утешава. Някой друг в своята голяма агония и болка видял своя духовник да се преобразява и да става като Христос, пише го св. Силуан, това станало на Света Гора - той видял своя духовник да става Христос, а друг видял свещеника в св. Литургия вече да не изглежда, че е отец еди-кой си, а да става Христос. Това обаче, което сега ти казах - тези два примера са малко естествени, т.е. сред тайната да виждаш чудото, но да виждаш Христос в своята лична болка, това е впечатляващо чудо, това е парадоксът, който не очакваш. Да видиш Христос в св. Литургия – тогава казваш: е, разбирам го. Но да видиш Христос в интензивното отделение, в болницата, където всички са те оставили и си сам, в болничната стая, тази гледка на Христос там е удивителна и много утешителна.

Една монахиня виждала Христос живо в св. Причастие, тоест усещала Христос и старец Паисий казал за нея: тя със сигурност крие някаква болка. Той я извикал й казал директно: кажи ми, говори ми за себе си! Тя казала някои свои проблеми, които имала у дома, с родителите си, които я наранявали, но не им възразявала, не обвинявала никого, проявила огромно търпение, ден и нощ докато минат годините и те починали. И старец Паисий казва - сега всичко си има обяснение, сега разбрах. Затова тя чувства Христос, затова тази монахиня чувства Господа, понеже приела да изпита болка. Тя изпитала болка без да протестира. Болката дава божествено знание, дава Божие знание.

Ние сега сме по теорията, когато слушаш едно предаване, не си познал Христос. Да,

може да стане някакъв невидим преход, Господ и от думите на хората или на някое предаване може да направи плавен преход при нас, но това просто те кара да заподозреш, че става нещо, съществува нещо и да потърсиш да намериш „многого“. Аз ти давам „малкото“, лек намек за чудесата и присъствието на Христос, но ти търси да видиш, да вземеш, да се наситиш, да ядеш не това малкото, което дава едно предаване, което дават думите, а изобилното, безкрайното, което Христос дава. Всичко това, всички тези дарове на Христос, доближаването до Христос става внезапно там, където не го очакваш, не можеш да сложиш някаква граница и ограничение на Бога и да кажеш – сега искам да правя това и ще Те почувствам, сега искам да дойдеш, сега искам да ми се явиш! Не. Господ се явява по неочакван начин, не съществува метод, тактика, метод, където ще направиш пет движения, както казват философските и парарелигиозните движения- йога, будизъм, където има разни равнища - първо, второ, на петото се просветляваш, стигнал си до просветление. В Църквата не съществува нищо подобно, Божията благодат не влиза в схеми, Христос не влиза в схеми, не влиза в границите, които ти искаш да сложиш, а идва внезапно, както казва св. Исаак Сириец. Внезапно, там, където не Го очакваш, не е плод на техника, а зависи от твоята борба. Нищо не е абсолютно, предопределено, предвидимо, а Бог е непредвидим. Там, където не си очаквал, идва Христос, там, където тръгваш да се отчаеш, Господ се появява неочаквано и те удивява. Сещам се, че на Света Гора един подвижник ми каза- особено през последните три години загубих усещането за Бога, не чувствам Христос. Преди Го чувствах. Внезапно дойде и така внезапно Господ поиска да ме остави. Защо? За да се науча да Го обичам без да ми дава усещане за Своето присъствие, да Го обичам с вяра, просто да вярвам, макар и да се подвизавам без да чувствам много неща, с изсъхнала душа, която прилича на пустиня, на Сахара, като пустинята тук, където живея, на Света Гора, аз се подвизавам, нямам нито една сълза, моля се и чувствам, че Господ не ми дава, това, което ми даваше, но Той е Бог, не мога да сложа Бога в моята схема. Ако иска, ще дойде, когато иска, Той ще дойде. След време отново дойде този Божий дар и аз водих същата борба - Господ знае това как и защо във всеки човек. Някой пости строго и не чувства нищо, друг може да яде и да слави Бога, да пие и да спи и Бог да му дава откровена любов. Духът духа където иска, Светият Дух, Христовата благодат и присъствие отива там, където Той Самият иска.

Когато почувстваме Господ, ще Го разберем, ще спрем да питаме дали Христос съществува, защото лично ще Го чувстваме и за нещо, което съществува, не питах дали съществува. Никой не пита за майка си - съществува ли майка ми, тя ли е майка ми, дали е тя? Той го чувства, има вътрешна известие и убеденост в себе си, чувства го в своите клетки, в своето дихание, че майка му го е докоснала, че тя е негова майка. Това е баща му, това са братята му, това е домът му. Когато Христос стане наш дом, когато стане нашето пространство, нашият Човек, нашият Приятел, Господ и Бог наш, тогава недоуменията ще изчезнат и на тяхно място ще дойде огромно удивление. Ще дойде безкрайно славословие, ще чувстваме Господа и ще се радваме, че в Атина, сред движението, автомобилите, работите, в нашето всекидневие живеем вечното, абсолютното, съвършеното, превъзходното и тогава ще разберем защо Бог ни е довел в света – именно за да Го познаем и обикнем. Не съществува друга причина да живеем 90-100 години на този свят, всички други причини са помощни стъпала, помощни начини, за да ни доведат до тази крайна цел. Ако искате да ви убедя за това, което казвам, вижте колко трае всичко това, което ние смятаме за цел. В даден момент то приключва

За да сме с Бога

Написано от Архим. Андрей Конанос
Събота, 19 Октомври 2013 17:23

и ни оставя. Христос и Неговата любов обаче никога не спират, защото Той е Целта, абсолютното Благо, съвършеният Дар. Дано Господ ни направи този дар, дано простираме ръце, да търсим този дар, дано ръцете ни са толкова чисти и толкова празни, за да могат да се преизпълнят с този дар и да го задържим правилно, да го почетом и да го дадем на света с любов към всички. Света Богородица казала на старец Партений във видение, че да станеш монах означава да осветиш себе си заради целия свят, да станеш свят. Какво ще рече свят? Посветен на Христос, каквото и да правиш, да чувстваш Христос заради твоето безкрайно щастие и благословение на целия свят. Когато си свят, когато си човек, който чувства Христос, помагаш на себе си, но също така си голямо благословение за света, голям дар на земята, помагаш на всички по невидим и видим начин, с това, което Бог те призове да правиш в живота. . .

Превод: К. Константинов{jcomments off}